Gemeente Voorschoten

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	Z/24/083592/384236
Datum collegebesluit:	Dinsdag 27 februari 2024
Datum commissievergadering:	Donderdag 21 maart 2024
Datum raadsvergadering:	Donderdag 11 april 2024

Soort Voorstel:	Raadsvoorstel
Onderwerp:	Koers minimabeleid
Portefeuillehouder:	Wethouder De Bruijn
Programma:	6. Sociaal Domein

Kernboodschap:

Om de gemeenteraad op de hoogte te stellen over de koers voor het nieuwe minimabeleid en de gemeenteraad uit te nodigen in gesprek te gaan over deze koers, heeft het college van burgemeester en wethouders de raad een koersnotitie gestuurd. Het college vraagt de raad de koers in de voorliggende notitie vast te stellen zodat gestart kan worden met de uitwerking van het beleidsplan minimabeleid. Het college wil dit beleidsplan na het komende zomerreces aan de raad aanbieden.

Bijlagen:

1. Koersnotitie 'Iedereen telt mee; Koers voor het nieuwe minimabeleid'
2. KWIZ, Duidingsrapport Dashboard minima gemeente Voorschoten, meting over 2022
3. Regioplan, Evaluatie klantbeleving minimabeleid
4. Eindrapport Rekenkamercommissie, Minimabeleid in Voorschoten, Wassenaar, Leidschendam-Voorburg en Oegstgeest
5. Evaluatie beleid minimaregelingen Voorschoten 2019-2022
6. Aanbevelingen Rekenkamercommissie

Beslispunten:	De in de notitie 'Iedereen telt mee; Koers voor het nieuwe minimabeleid' voorgestelde visie en waarden (pag. 8), de thema's en uitgangspunten alsmede de in te zetten richting per thema (pag. 18 en 19) vast te stellen, als kader voor het nog op te stellen minimabeleid.
Relatie met:	Raadsbrief nr. 042 'Ontwikkeling nieuw minimabeleid'

Inleiding en samenvatting

De minimaregelingen en bijzondere bijstand zijn beschreven in het minimabeleid. Het huidige minimabeleid is vastgesteld voor de periode 2019-2022. Sindsdien zijn er veel ontwikkelingen geweest die invloed hebben op het beleid. Op 27 juni 2023 is de raad met de raadsbrief *Ontwikkeling nieuw minimabeleid (nr. 042)* geïnformeerd over het proces van het te herziene minimabeleid. Vervolgens is onder andere het bestaande beleid geëvalueerd en input opgehaald bij relevante maatschappelijke organisaties. De in deze koersnotitie voorgestelde visie en waarden, de thema's en uitgangspunten alsmede de in te zetten richting per thema, vormen het kader en de input voor het op te stellen beleidsplan minimabeleid. Het college wil het beleidsplan na het komende zomerreces aan de raad aanbieden.

In de koersnotitie wordt de context geschetst waarbinnen het minimabeleid zich bevindt, gevolgd door landelijke ontwikkelingen. Vervolgens wordt ingegaan op de visie en waarden die de basis vormen voor het nieuwe minimabeleid. Deze visie leidt op basis van de evaluatie tot voorstellen voor de richting van het nieuwe minimabeleid. Tot slot wordt inzicht gegeven in de invloed van de beoogde koers op de financiën.

In het nieuwe minimabeleid wordt beoogd het stelsel toegankelijker te maken en is specifiek gericht op de inwoners die dit het hardst nodig hebben. De regelingen zijn daarbij niet alleen bedoeld om noodzakelijke kosten te kunnen betalen, maar vooral ook om mee te kunnen doen in de samenleving, te beginnen op school. Ook staat het verstevigen van de maatschappelijke kracht centraal; de gemeente faciliteert organisaties en vrijwilligers die inwoners met een laag inkomen ondersteunen.

Beoogd effect

Het formuleren van een helder, samenhangend en breed gedragen kader dat als leidraad zal dienen bij de ontwikkeling van het minimabeleid. In aansluiting hierop streeft het college naar

goedkeuring van dit kader en de richting ervan door de gemeenteraad. Hiermee wordt een solide basis gelegd voor de vormgeving van een effectief en inclusief minimabeleid.

Argumenten

1.1 De raad wordt in de gelegenheid gesteld zijn kaderstellende rol te vervullen

De raad geeft aan de voorkant procesmatige of inhoudelijke kaders mee voor het nog op te stellen minimabeleid.

1.2 Hiermee kan gericht verder gewerkt worden aan het beleidsplan minimabeleid

Met de steun voor de voorgestelde visie, waarden, thema's en uitgangspunten geeft de raad het college toestemming om gericht verder te werken aan het beleidsplan minimabeleid. Hiermee legt de raad de basis voor concrete beleidsmaatregelen die passen bij de actuele behoeften en uitdagingen van de mensen waarop het beleid van toepassing is.

1.3 Uniformiteit, met oog voor de specifieke lokale situatie, is gewenst.

Gezien de samenwerking op het gebied van Werk en Inkomen tussen Voorschoten, Wassenaar en Leidschendam-Voorburg, wordt de voorgestelde koers in deze notitie eveneens voorgelegd aan de raden van Wassenaar en Leidschendam-Voorburg. Dit sluit aan bij het streven naar uniformiteit in beleid binnen de samenwerking, met oog voor de specifieke lokale situatie per gemeente.

Kanttekeningen

1.1 Flexibiliteit en evaluatie zijn van belang

Hoewel de koersnotitie een goede richting aangeeft, moeten we rekening houden met onverwachte veranderingen. Lokale omstandigheden verschillen en kunnen invloed hebben op het succes van beleid. Flexibiliteit en regelmatige evaluaties zijn nodig om ervoor te zorgen dat het beleid blijft werken en aansluit bij wat onze inwoners echt nodig hebben.

Inwonersparticipatie en communicatie

Inwoners en belanghebbenden zijn op verschillende manieren betrokken. In het klantbelevingsonderzoek en het onderzoek van de rekenkamercommissie zijn gesprekken gevoerd met inwoners. Verder is er in januari een bijeenkomst georganiseerd met relevante maatschappelijke partners en de adviesraad om ervaringen en input op te halen. Participatie in het verdere proces wordt nog vormgegeven, waarbij ook de adviesraad actief betrokken zal worden.

Financiën
Hoewel de gemeentelijke minimaregelingen voor huishoudens met een minimuminkomen belangrijk zijn om rond te komen, is de gemeente niet aan zet maar ook financieel niet in staat om de tekorten op het sociaal minimum (verder) aan te vullen. Vanaf 2026 wordt de financiële positie van de gemeente ook nog eens slechter (Ravijnjaar). Uitgangspunt blijft dat het Rijk verantwoordelijkheid is voor voldoende bestaanszekerheid en dat de gemeente verantwoordelijk is voor het bieden van extra ondersteuning door (individueel) maatwerk en sociale participatie. De financiële situatie maakt dat de gemeente voor keuzes staat wat betreft (nieuw) beleid en ambities. Meer financiële middelen voor bijvoorbeeld het minimabeleid gaat ten koste van andere doelen van de gemeente en kan (daarmee) leiden tot minder draagvlak.

Het is dan ook de insteek om het minimabeleid verder te ontwikkelen en te verbeteren binnen de huidige budgetten. Dit is mogelijk door de focus te richten op huishoudens die financieel het meest te kort komen en de voorzieningen met name op hen te laten aansluiten. Met als belangrijkste doel het leveren van maatwerk (bijzondere bijstand) en het bevorderen van sociale participatie. Bovendien zal gekeken worden naar versnippering en overlap in voorzieningen. Het meer en naar verwachting effectiever inzetten van maatschappelijke partners en organisaties maar ook van (sport)verenigingen, moet ook bijdragen aan het bevorderen van sociale participatie.

Ondanks bovenstaande inzet blijft er een risico op overschrijding van het budget door de ‘open einde regeling’. De beoogde verbetering van de dienstverlening kan leiden tot toename van het gebruik. Het streven is binnen financiële kaders te blijven, eventuele afwijkingen worden voorgelegd aan de raad bij de behandeling van het minimabeleid zelf.

Juridisch kader
160 lid 1 onder b j° artikel 147 lid 2 van de Gemeentewet.

Risico’s
In de koersnotitie staat in de paragraaf financiën dat de verbeteringen in het minimabeleid er naar verwachting voor zorgen dat er een groter beroep op de minimaregelingen wordt gedaan. Een groter beroep zal leiden tot hogere kosten. Van dit risico is altijd sprake bij open-einde regelingen.

Duurzaamheid
De koersnotitie is erop gericht om voor inwoners een duurzaam resultaat neer te zetten.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders,

E.A. van Wattingen,
gemeentesecretaris

drs. N. Stemerdink,
burgemeester

Besluit

Zaaknummer: Z/24/083592/384236 .

De raad van de gemeente Voorschoten;
Gelet op 160 lid 1 onder b j° artikel 147 lid 2 van de Gemeentewet;
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 27 februari 2024,

gelet op het aangenomen amendement 289,

besluit:
De in de notitie 'Iedereen telt mee; Koers voor het nieuwe minimabeleid' voorgestelde visie en waarden (pag. 8), de thema's en uitgangspunten alsmede de in te zetten richting per thema (pag. 18 en 19) vast te stellen, als kader voor het nog op te stellen minimabeleid. In het beleidsplan dat de raad na het zomerreces ontvangt is een mijlpalendocument opgenomen met SMART geformuleerde doelen (inclusief eventuele tussendoelen) en waarin voorts de werkwijze en de daarvoor beschikbare middelen – waaronder de budgettaire – zijn beschreven (wat, wanneer en hoe).

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Voorschoten,
gehouden op 11 april 2024

de griffier,

ValidSigned door B.J. Urban
op 16-04-2024

drs. B.J. Urban

de voorzitter,

ValidSigned door Nadine Stemerdink
op 16-04-2024

drs. N. Stemerdink